

19.01.2024

Dnro 2914/03.04.04.04.10/2022

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittajat Juha Tapiola ja Seppo Korhonen, molemmat Lahdesta

Päätös, josta valitetaan

Lahden kaupunginvaltuuston päätös 12.12.2022 § 131

Kaupunginvaltuusto on päättänyt lisätä kaupungin talousarvioon 60 miljoonaa euroa tilille arvopaperit ja osuudet. Lisäksi kaupunginvaltuusto on päättänyt antaa suostumuksensa siihen, että Lahden kaupungin myöntämä 60 miljoonan euron pääomalaina Lahti Energia Oy:lle voidaan muuntaa sijoitukseksi sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Päätöksen perustelujen mukaan Lahti Energia Oy:n kassavirta ei nykytasolla riitä uusien investointien toteuttamiseen ja yhtiön kyky maksaa osinkoja omistajalleen on lähivuosina vähäinen. Lyhyen aikavälin rahoitusratkaisuna Lahti Energia Oy:n omavaraisuutta on kasvatettava ja rahoituskustannuksia pienennettävä, jotta yhtiö voi investoida välttämättömiin ja tulevaisuuden kilpailukykyä ylläpitäviin investointeihin. Ehdotetulla toimenpiteellä vahvistetaan yhtiön omavaraisuutta ja vähennetään rahoituskustannuksia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Tapiola ja Korhonen ovat vaatineet kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista ja päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Lisäksi he ovat vaatineet kaupungin velvoittamista korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa 900 eurolla laillisine viivästyskorkeineen.

Kaupunginvaltuuston päätös on Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten vastainen. Valtuuston päätöksellä annetaan kilpailuilla markkinoilla toimivalle yhtiölle valikoivaa tukea 34 miljoonaa euroa luopumalla pääomalainaan perustuvista korkosaatavista ja vääristetään kilpailua. Yhtiö saa sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoittajilta. Valtuuston päätöksen perusteluosan mukaan järjestelyn

tavoitteena on vahvistaa Lahti Energia Oy:n tulevaisuuden kilpailukykyä ja osingonmaksukykyä sekä kasvattaa yhtiön omistaja-arvoa. Nämä yhtiön kannattavuuteen liittyvät tekijät eivät valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon (2016/C 262/01) 76 kohdan mukaan poista kielletyn valtiontuen olettaa. Päätöksessä tai valmisteluasiakirjoissa ei ole kuvattu menettelyä, jolla on todettu, ettei järjestelyyn sisälly valtiontukea.

Lausunnot ja selitykset

Kaupunginhallitus on antamassaan lausunnossa vaatinut valituksen hylkäämistä ja todennut muun ohessa, että ennen päätöksentekoa on tehty valtiontukitarkastelu. Toimenpide on markkinaehtojen mukainen. Markkinatoimija toteuttaisi nyt tehdyn toimenpiteen, koska se vahvistaa yhtiön tulevaisuuden kilpailukykyä ja investoinnille on etukäteen laskettu takaisinmaksuaika ja tuotto-odotus. Toimenpide olisi markkinatoimijan käytettävissä. Toimenpiteen kilpailuvaikutuksia on myös tarkasteltu. Tarkastelun johtopäätös oli, että toimenpide ei vääristä eikä uhkaa vääristää kilpailua. Näillä perusteilla toimenpiteessä ei ole kyse valtiontuesta.

Tapiola ja Korhonen ovat antaneet selityksen todeten muun ohessa, että toimenpiteen markkinaehtoisuudesta ei ole esitetty uskottavia perusteita. Yksityinen energiayhtiön omistaja ei luopuisi korkotuloista tulevien vuosien osinkoja vastaan.

Muu merkintä

Hallinto-oikeus on 20.2.2023 antamallaan välipäätöksellä nro 380/2023 kieltänyt kaupunginvaltuuston päätöksen 12.12.2022 § 131 täytäntöönpanon, pääomallainan muuntamisen osalta, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu tai hallinto-oikeus sitä ennen toisin määrää.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin siinä on päätetty antaa suostumus Lahden kaupungin Lahti Energia Oy:lle myöntämän 60 miljoonan euron pääomallainan muuntamiseen sijoitukseksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Hallinto-oikeus velvoittaa Lahden kaupungin korvaamaan Tapiolan ja Korhosen oikeudenkäyntikulut 300 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antopäivästä. Vaatimus hylätään enemmälti.

Perustelut

Pääasia

Sovellettavat säännökset

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Saman sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

Asiassa esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Euroopan unionin valtiontukisääntöjä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset.

Kunnan varoista myönnettävän tuen osalta on muun ohessa määritettävä, onko edunsaajayritys saanut sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla. Tältä osin sovelletaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä johdettuja niin kutsuttuja yksityinen sijoittaja (tuomio asiassa C-124/10 P, komissio v. *Électricité de France*, EU:C:2012:318, 78 kohta) ja yksityinen velkoja -arviointiperusteita (tuomio asiassa C-73/11 P, *Frucona v. komissio*, ECLI:EU:C:2013:32, 70 ja 71 kohta). Yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta sovellettaessa julkisyhteisön sijoituksen markkinaehtoisuus määritetään arvioimalla, olisiko vastaavan kokoinen, tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja tehnyt kyseisen sijoituksen samoissa olosuhteissa (tuomio asiassa C-305/89, komissio v. *Italia*, ECLI:EU:C:1991:142, kohta 19). Yksityinen velkoja -arviointiperusteen nojalla valtiontueksi katsotaan muun muassa julkisen velkojan yritykselle velasta myöntämät maksuhelpotukset, jos näin myönnetyn taloudellisen edun merkittävyyden vuoksi tuen saanut yritys ei ilmeisestikään olisi saanut niihin verrattavissa olevia helpotuksia yksityiseltä velkojalta, jonka tilanne on mahdollisimman lähellä julkisen velkojan tilannetta ja joka pyrkii saamaan suoritukset saatavilleen (edellä mainittu tuomio C-73/11 P, kohta 72). Julkisyhteisön on epäselvässä tapauksessa kyettävä osoittamaan, että päätös kyseisen toimenpiteen toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti

toimiva markkinataloustoimija olisi tehnyt määrittääkseen toimenpiteen kannattavuuden tai taloudelliset edut (edellä mainittu tuomio asiassa C-124/10 P, kohdat 82–84).

Valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan Lahti Energia Oy:llä on lähivuosina tarve investoida päästöttömän energiatuotannon lisäämiseen. Lisäksi huoltovarmuuden ja kustannusten alentaminen kaukolämmön tuotannon kehittämiseksi edellyttää lisäinvestointeja. Kyky osallistua tuottaviin investointeihin vahvistaisi yhtiön tulevaisuuden kilpailukykyä ja osingonmaksukykyä sekä kasvattaisi yhtiön omistaja-arvoa. Lahti Energia Oy:n kassavirta ei nykytasolla riitä uusien investointien toteuttamiseen, ja yhtiön kyky maksaa osinkoja omistajalleen on lähivuosina vähäinen. Lyhyen aikavälin rahoitusratkaisuna Lahti Energia Oy:n omavaraisuutta on kasvatettava ja rahoituskustannuksia pienennettävä, jotta yhtiö voi investoida välttämättömiin ja tulevaisuuden kilpailukykyä ylläpitäviin investointeihin. Lahti Energia Oy:llä on 60 miljoonan euron pääomalaina Lahden kaupungilta, josta se maksaa korkoja kaupungille vuonna 2023 yhteensä 3,6 miljoonaa euroa. Pääomalainan korkotuotot olisivat kaupungille tulevina vuosina lähes samansuuruiset. Järjestelyn kustannukset kaupungille ovat vuosina 2023–2025 noin 11 miljoonaa euroa ja vuosina 2026–2031 noin 23 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus kaupungille järjestelystä on 34 miljoonaa euroa vuosilta 2023–2031. Ilman toimenpiteitä Lahti Energia Oy:n kaupungille maksamat osingot jäävät pitkäaikaisesti noin miljoonan euron tasolle. Pääomalainan muuntaminen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosijoitukseksi säilyttää yhtiön investointikykyä. Suunniteltujen investointien tuottotason odotetaan olevan noin 8 prosenttia ja investoinnin takaisinmaksuajan noin 12 vuotta. Energia-alalla investointien takaisinmaksuajat ovat merkittävästi tätä pidemmät, joten tehtyä investointia voidaan pitää perusteltuna ja kannattavana. Omistajan kannalta on olennaista tarkastella parantavatko ratkaisut omistajan saamaa tuottoa yhtiöstä. Jos osinkotasoa palautuu viiteen miljoonaan euroon, on ehdotetun järjestelyn takaisinmaksuaika noin 9 vuotta, jota voidaan pitää hyvänä.

Takaisin maksettavan korollisen pääomalainan muuttaminen sijoitukseksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon saattaa koronmaksuvelvollisuuden poistumisen vuoksi merkitä lisäedun myöntämistä lainan saajalle. Kaupunki on vedonnut toimenpiteen markkinaehtoisuuden arvioinnin osalta siihen, että yhtiön investointikyky säilyy ja sijoitukselle voidaan odottaa kohtuullista tuottoa kohtuullisessa ajassa. Kaupunki ei kuitenkaan ole esittänyt hallinto-oikeudelle tarkempaa selvitystä niistä seikoista, joiden perusteella kysymyksessä olevalle sijoitukselle on katsottu voitavan odottaa kohtuullista tuottoa kohtuullisessa ajassa. Kaupunki ei ole arvioinut rahoitusjärjestelyn kannattavuutta vertaamalla pääomalainasta saamaansa korkotuottoa järjestelystä odotettavissa olevaan osinkotuoton lisäykseen. Asiakirjoista ei myöskään ilmene, miten yritys rahoittaa investointinsa ja miten esitetty investointien tuottotaso ja viiden miljoonan euron osinkotasoa on laskettu ja saavutettavissa.

Edellä todetun perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja tai velkoja olisi tehnyt kaupunginvaltuuston käytettävissä olleen selvityksen perusteella kyseisen järjestelyn samoissa olosuhteissa. Järjestelyyn on ryhdytty Lahden Energia Oy:n uusien investointien mahdollistamiseksi ja yhtiön voidaan olettaa saavan järjestelystä merkittävää taloudellista hyötyä. Näistä syistä myöskään unionin valtiontuki-määräysten ja -säännösten soveltuvuutta ei voida sulkea pois toimenpiteen markkinaehtoisuuden perusteella.

Valtiontueksi katsottavan tuen on myös oltava valikoivaa ja vaikutettava siten tiettyjen yritysten ja niiden kilpailijoiden väliseen tasapainoon. Lisäksi tuella on oltava ainakin potentiaalinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan. Tältä osin on riittävää, jos voidaan osoittaa, että tuensaja harjoittaa taloudellista toimintaa ja toimii markkinoilla, joilla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Lahti Energia Oy:n toimiala on 13.2.2023 päivätyn kaupparekisteriotteen mukaan sähkö-, lämpö- ja maakaasulaitostoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa sekä muu alan liiketoiminta ja teleliikenne lupien puitteissa. Kyse on siten energia-alan toiminnasta, jota harjoittavat myös muut yritykset Euroopan unionin alueella ja jossa palveluja tarjotaan myös muiden jäsenvaltioiden asukkaille ja yrityksille. Lahti Energia Oy toimii siten markkinoilla, joilla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa.

Edellä todetun perusteella on mahdollista, että kaupunginvaltuuston päätöksessä tarkoitettu saatavien muuntamista koskeva rahoitusjärjestely sisältää Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua valtiontukea. Kaupunginvaltuusto ei ole päätöstä tehdessään selvittänyt asianmukaisesti ja riittävällä tavalla mahdollisen valtiontuen olemassaoloa ja tukimääräysten ja -säännösten soveltamisen edellytyksiä, vaikka se edellä selostetuilla perusteilla on ollut niin velvollinen tekemään. Mikäli kysymyksessä oleva rahoitusjärjestely sisältää valtiontukea, on tuesta ennen sen täytäntöönpanoa ilmoitettava komissiolle. Päätöstä tehtäessä ei myöskään ole noudatettu menettelyä, jota noudatettaessa ilmoitusvelvollisuutta ei ole. Valtuuston valituksenalainen päätös on siten syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja se on tämän vuoksi lainvastaisena kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

Asian lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos Tapiola ja Korhonen joutuisivat pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Hallinto-oikeus on asian laatuun ja laajuuteen nähden arvioinut kohtuulliseksi korvaukseksi oikeudenkäyntikululuista päätöslauselmasta ilmenevän määrän.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 ja 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Katja Rytilahti

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Marja Tuominen, Jussi-Pekka Lajunen ja Kaija Laitanen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**Päätös**

Juha Tapiola
kirjeitse

Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan valituskirjelmässä ilmoitetun yhdys henkilön Juha Tapiolan on ilmoitettava tiedoksisaannista kirjelmän toiselle allekirjoittaneelle Seppo Korhoselle. Jos Tapiola tämän laiminlyö, hän on mainitun lain 68 §:n mukaan velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon.

Jäljennös

✓ Lahden kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu

maksutta

sil

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämistä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ /
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)